

Examen HAVO

2015

tijdvak 2
woensdag 17 juni
13.30 - 16.00 uur

Duits

Bij dit examen hoort een bijlage.

Dit examen bestaat uit 43 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 51 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Geef niet meer antwoorden (zinnen, redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld één zin wordt gevraagd en je antwoordt met meer dan één zin, dan wordt alleen de eerste zin in de beoordeling meegeteld.

Let op: beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven. Als je in het Duits antwoordt, levert dat 0 punten op.

Tekst 1 Klage ums Streichen von Klassen

- 1p 1 „Klage ums Streichen von Klassen“ (Titel)
Was will Margit Bastgen mit dieser Klage konkret erreichen?
Sie will, dass
- A die Klassen kleiner werden.
 - B kleine Schulen auf dem Land erhalten bleiben.
 - C Schulen rechtzeitig renoviert werden.
 - D weniger Unterrichtsstunden ausfallen.

Margot Bastgen wil een uitspraak van de rechtbank die voor alle scholen geldt.

- 1p 2 Met welk zelfstandig naamwoord uit de tekst wordt dat aangegeven?
Citeer het betreffende woord.

Tekst 2 Baumbestimmung per iPhone

- 1p 3 “Das war ein Grund für die *DBU*” (regel 6)
Wat was de reden?

- 1p 4 “Das wäre technisch unbefriedigend” (regel 17)
Wordt in het vervolg van de tekst uitgelegd waarom dat zo is?
Indien ‘nee’, antwoord met nee, indien ‘ja’, **citeer** de eerste twee woorden van de zin waarin deze uitleg wordt gegeven.

- 1p 5 Welche Ergänzung passt in die Lücke in Zeile 22?
- A Dennoch
 - B Deshalb
 - C Stattdessen

- 1p 6 “Für mich ... deshalb fest.” (regel 31-32)
Wat is er zo revolutionair?

Tekst 3 Wenn das Bett zum Schreibtisch wird

- 1p 7 Welke **twee** werkplekken worden in alinea 1 met elkaar vergeleken?
Citeer de betreffende begrippen.

- 1p 8 Welche Ergänzung passt in die Lücke in Zeile 8?
A deswegen
B jedoch
C sogar
- “Jeder kann ... Rhythmus arbeiten” (regel 12)
- 2p 9 In welke **twee** zinnen uit alinea 2 en 3 wordt deze flexibiliteit **concreet** beschreven?
Citeer van beide zinnen de eerste twee woorden.
- 2p 10 Welke **twee concrete** tips voor een goede thuiswerkplek geeft Gudrun Sonnenberg in alinea 3?
- 1p 11 Hoeveel tips geeft Gudrun Sonnenberg in totaal in alinea 4?
A 1
B 2
C 3
D 4
E 5
F 6
- 1p 12 Welche Aussage trifft auf Steffen Klemm (Zeile 30) zu?
A Er erkennt auch die Nachteile der Heimarbeit.
B Er findet es selbstverständlich, für seine Kunden immer erreichbar zu sein.
C Er ist mit seinem Arbeitsplatz zu Hause unzufrieden.
D Er schafft es immer besser, Familienleben und Arbeit zu kombinieren.
- 1p 13 Welche Ergänzung passt in die Lücke in Zeile 43?
A mal erreichbar sein
B mal was leisten
C sich mal entspannen
D sich mal zeigen

Tekst 4 Gesucht: Der Fahrer dieses Autos

- 1p 14 Was kann man **mit Sicherheit** aus dem Text schließen?
Der Fahrer des Elektro-Autos
A hat jemanden körperlich verletzt.
B hat sein Fahrzeug zurückgelassen.
C ist auch der Besitzer.
D ist noch ein Kind.
E ist von der Polizei beobachtet worden.

- 1p 15 Wie ist der Ton dieses Berichtes?
- A abwertend
 - B begeistert
 - C empört
 - D kritisch
 - E sachlich

Lees bij de volgende opgave eerst de vraag voordat je de bijbehorende tekst raadpleegt.

Tekst 5 Klos putzen in Bonanza City

- In de tekst zijn zes van de tien tussenkopjes weggelaten.
- 3p 16 Welk van de onderstaande tussenkopjes past bij welke alinea?
- a Anfangsprobleme bei den Dreharbeiten
 - b Da kommen einem die Tränen
 - c Produzent widerlegt Kritik
 - d Negative Publizität ist auch Publizität
 - e Putzen führt zum Streit
 - f Sowohl aus Ärger wie auch als Test
 - g Wer ist verantwortlich für die Kinder?
 - h Wie in einer echten, kleinen Gesellschaft
- Noteer de nummers 1, 3, 6, 7, 8 en 9 en daarachter de letter van het bijbehorende tussenkopje.
- Je kunt elk tussenkopje maar één keer gebruiken en je houdt twee tussenkopjes over.

Tekst 6 Klassische Reisebüros trotzen der Konkurrenz aus dem Internet

- 1p 17 Welche Ergänzung passt in die Lücke in Zeile 8?
- A Wann hat sich das geändert?
 - B Wer sucht noch selber?
 - C Wie kommt denn das?
 - D Wohin geht die Reise?

“Geschlagene neun ... sich entscheidet.” (regel 11-14)
Deze zin vormt een tegenstelling met een eerdere zin.

- 1p 18 Welke?
Citeer de eerste twee woorden van de betreffende zin.

In alinea 3 worden internet-reisbureaus en traditionele reisbureaus op twee punten met elkaar vergeleken.

- 2p 19 **Citeer** de beide zelfstandige naamwoorden die de kern van deze vergelijkingen vormen.
- “solchen Anbietern” (regel 38)
- 1p 20 Welke eigenschap missen deze aanbieders volgens de schrijver?
- 1p 21 Welche Ergänzung passt in die Lücke in Zeile 45?
- A Historisch
 - B Langfristig
 - C Qualitativ
 - D Rechtlich
 - E Statistisch
 - F Weltweit
- 1p 22 „Im Reisebüro ... noch realisiert.“ (Zeile 59-63) ist eine Konkretisierung des Satzes
- A „Da ist ... sicheren Seite.“ (Zeile 24)
 - B „Vor allem ... Beratungsqualität zugelegt.“ (Zeile 49-50)
 - C „Viele haben ... Bereich aus.“ (Zeile 56-58)
- 1p 23 Welche Ergänzung passt in die Lücke in Zeile 63?
- A dürfen
 - B können
 - C möchten
 - D müssen
- 1p 24 Wie urteilt der Autor über das klassische Reisebüro?
- A positiv
 - B negativ
 - C neutral
 - D Das kann man dem Text nicht entnehmen.

Tekst 7 Shops tricksen Kunden aus

- “Shops tricksen Kunden aus” (titel)
- 1p 25 Op welke manier doen zij dat concreet volgens alinea 1?
- 1p 26 Welche Ergänzung passt in die Lücke im 1. Absatz?
- A Bekanntlich
 - B Dennoch
 - C Folglich
 - D Zudem

- 1p 27 “Dies biete ‘eine Freifahrkarte für Betrug und Schwindel’” (laatste zin)
Wat wordt met “Dies” bedoeld?

Tekst 8 Fremdschämen leicht gemacht

- 1p 28 „Was fasziniert uns an solchen Sendungen?“ (Zeile 6-7)
Welke zin bevat het antwoord op deze vraag?
A „Es gibt ... den Casting-Shows.“ (Zeile 8-10)
B „Und wer ... zu entblößen.“ (Zeile 12-14)
C „Unsere Kultur ... dich aus!“ (Zeile 14-15)
D „Hier geht ... fremder Menschen.“ (Zeile 16-17)
- 1p 29 Welche Ergänzung passt in die Lücke in Zeile 12?
A Selbstaufopferung
B Selbstbemitleidung
C Selbstbereicherung
D Selbstdarstellung
- 1p 30 „Es soll ... Sozialhilfe-Empfängern versorgen.“ (Zeile 31-32) ist in Bezug auf das Vorangehende
A eine Relativierung.
B eine Steigerung.
C eine Widerlegung.
D eine Zusammenfassung.

Tekst 9 Müll, der auf der Seele lastet

- 1p 31 „Sie horteten ... Model T.“ (Zeile 3-4)
Dieser Satz ist in Bezug auf den vorangehenden Satz
A eine Bestätigung.
B eine Begründung.
C eine Konkretisierung.
D eine Relativierung.
- 2p 32 Geef van elk van de onderstaande beweringen over het “*Messie-Syndrom*” aan of deze wel of niet overeenkomt met de alinea’s 2 en 3.
1 Het komt bij mensen van alle leeftijden even vaak voor.
2 Marianne Bönigk-Schulz weet uit eigen ervaring hoe het is om eraan te lijden.
3 Mensen die eraan lijden, ontkennen dat ze therapie nodig hebben.
4 Sandra Felton heeft het bij een groot publiek onder de aandacht gebracht.
Noteer het nummer van elke bewering, gevolgd door ‘wel’ of ‘niet’.

2p 33 Waardoor lijken minder mannen dan vrouwen aan het “*Messie*-Syndrom” te lijden?
Noem de **twee** redenen uit alinea 3

1p 34 Welche Ergänzung passt in die Lücke in Zeile 34?
A anspruchsvolle Berufe
B nutzlose Sachen
C sportliche Anstrengungen
D zeitraubende Hobbys

In alinea 5 worden allerlei **psychische** oorzaken voor het “*Messie*-Syndrom” genoemd.

1p 35 Welke **andere** oorzaak wordt in deze alinea genoemd?
Let op: geef geen letterlijke vertaling!

“Das *Messie*-Syndrom passt aber in keine Schublade” (regel 55-56)

1p 36 Welk zelfstandig naamwoord in alinea 6 geeft in de kern een mogelijke reden hiervoor weer?

Tekst 10 Auf die leichte Schulter

Jugendliche haben ihre Schulsachen immer auf verschiedene Art und Weise transportiert.

1p 37 Welche Art und Weise fand der Verfasser früher die lässigste und welche heute?

	früher	heute
A	Plastiktüte	Rucksack
B	Plastiktüte	unterm Arm
C	Stofftasche	Rucksack
D	Stofftasche	unterm Arm

Tekst 11 Liebesschlösser anbringen

1p 38 „Bekennnis“ (Zeile 4)
Mit welchem Wort im Text ist dasselbe gemeint?
A „Brauch“ (Zeile 5)
B „Romantisches“ (Zeile 10)
C „Beziehung“ (Zeile 21)
D „Liebeserklärung“ (Zeile 22)

Let op: de laatste vragen van dit examen staan op de volgende pagina.

- 1p 39 Welche Ergänzung passt in die Lücke in Zeile 11?
- A gestatten
 - B tun
 - C unterlassen
 - D verbieten

De schrijver adviseert om bij een nieuwe relatie niet opnieuw een "Liebesschloss" aan te brengen.

- 1p 40 Welke reden geeft hij daarvoor?

Tekst 12 „Erst Zigaretten, dann Tabletten“

- 2p 41 Geef van elk van de volgende beweringen aan of deze wel of niet overeenkomt met het eerste antwoord van de heer Matthias.
- 1 De douane weet steeds beter op nieuwe ontwikkelingen in te spelen.
 - 2 De georganiseerde misdaad richt zich steeds weer op nieuwe handelswaar.
 - 3 De illegale handel met wapens wordt steeds gewelddadiger.
 - 4 De winsten bij de verkoop van smokkelwaren worden steeds hoger.
- Noteer het nummer van elke bewering, gevolgd door 'wel' of 'niet'.

„Aber dieses ... Griff bekommen.“ (2. Absatz)

- 1p 42 Was spricht aus diesen Worten?
- A Angst
 - B Begeisterung
 - C Tatkraft
 - D Staunen
 - E Zweifel

Tekst 13 Das gepflegte Geheimnis der Hundezunge

- 1p 43 Was kann man aus dem Text in Bezug auf die Trinktechnik von Hunden und Katzen schließen?
- A Bei Hunden ist sie weniger deutlich sichtbar als bei Katzen.
 - B Bei Hunden und Katzen ist sie gleich raffiniert.
 - C Bei Katzen hat sie sich eher entwickelt als bei Hunden.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.